

Περιεχόμενα

Ευχαριστίες	xi
Λίστα εικόνων	xiii
Πρόλογος του Κωνσταντίνου Τσιμώνη	xv
1 Ποια είναι η σύγχρονη Κίνα;	1
2 Η παλαιά και η νέα τάξη	21
3 Ο δρόμος προς τη σύγχρονη Κίνα	49
4 Είναι η κινεζική κοινωνία σύγχρονη;	91
5 Είναι η κινεζική οικονομία σύγχρονη;	125
6 Είναι ο κινεζικός πολιτισμός σύγχρονος;	145
7 Μια θαυμαστή καινούργια Κίνα;	171
Χρονολόγιο	175
Βιβλιογραφία	177
Υλικό για περαιτέρω μελέτη και εμβάθυνση	181
Ευρετήριο	185

Πρόλογος

Το βιβλίο του Rana Mitter αποτελεί μια εξαιρετική εισαγωγή στην πολυδαίδαλη ιστορία της σύγχρονης Κίνας. Ο συγγραφέας επέλεξε να μην ακολουθήσει την πεπατημένη, γράφοντας δηλαδή μια ιστορικά δομημένη αφήγηση. Οργανώνει το βιβλίο του γύρω από θεματικές και ερωτήματα τα οποία επιτρέπουν στον αναγνώστη να ιχνηλατήσει την πολυεπίπεδη επίδραση της νεωτερικότητας σε έναν πολιτισμό και σε μια κοινωνική και κρατική οντότητα με μακραίωνη και ιδιαίτερη ιστορία. Με τον τρόπο αυτόν, ο αναγνώστης εξοικειώνεται με τα σύνθετα γεγονότα και τις περίπλοκες δυναμικές που σημάδεψαν τη σύγχρονη Κίνα από τα μέσα του 19ου έως τις αρχές του 21ου αιώνα, προσεγγίζοντάς τα από διαφορετικές αφετηρίες.

Η μελέτη της ίδιας ιστορικής περιόδου μέσα από διαφορετικές θεματικές μάς επιτρέπει να κατανοήσουμε πιο αποτελεσματικά τις σύνθετες δυναμικές που σημάδεψαν τη σύγχρονη Κίνα από ό,τι μέσα από μία συμβατική ιστορική αφήγηση με χρονική αρχή και τέλος. Ο συγγραφέας δεν εξιστορεί απλώς την πορεία ενός αρχαίου πολιτισμού προς τη νεωτερικότητα, αλλά αναλύει τις βασικές μεταβλητές, προσωπικότητες και σχέσεις που καθόρισαν την ανάπτυξη της πολιτικής, των διεθνών σχέσεων, της κοινωνίας, της οικονομίας, και του πολιτισμού της χώρας από τα μέσα του 19ου αιώνα έως τις μέρες μας. Το παρόν βιβλίο, αν και περιεκτικό, προσφέρει μια

ιδιαίτερα πλούσια εισαγωγή στη σύγχρονη κινεζική ιστορία, αποκαλύπτοντας πολλές από τις κρίσιμες διαστάσεις της.

Η αφήγηση έχει σχεδόν κινηματογραφική χροιά. Ο συγγραφέας, ωσάν έμπειρος σκηνοθέτης, προσεγγίζει την ίδια πλοκή από διαφορετικές σκοπιές, γεγονός που του επιτρέπει να εμβαθύνει σε κρίσιμες πτυχές της ίδιας ιστορικής περιόδου. Οι βασικοί πρωταγωνιστές αλλάζουν καθώς προστίθενται νέοι, οι αλληλοεπιδράσεις μεταξύ εγχώριων και διεθνών παραγόντων και δυναμικών πληθαίνουν, προσφέροντας έτσι μια πυκνή αφήγηση, η οποία είναι άμεση, προσίτη αλλά και με βάθος. Το κεντρικό θέμα του βιβλίου και ο βασικός οδηγός για τον αναγνώστη είναι η αναζήτηση μιας κινεζικής εκδοχής της νεωτερικότητας, η οποία «εισέβαλε» αρχικά με τη μορφή πλοίων, κανονιών και ιδεών που αναπτύχθηκαν στη Δύση και άλλαξε για πάντα την πολιτισμικά, πολιτικά και οικονομικά αυτάρκη κινεζική αυτοκρατορία. Πορτογάλοι ναυτικοί, Βρετανοί διπλωμάτες, Μανδαρίνοι, Ιάπωνες μιλιταριστές, ριζοσπάστες φοιτητές στο Πεκίνο, μοντερνιστές συγγραφείς στη Σανγκάη, έμποροι από την Τζετζιάνγκ, χωρικοί από τις ορεινές περιοχές της Σανσί, επαναστάτες και δικτάτορες κάθε απόχρωσης πέρασαν ο καθένας και η καθεμία τη φλόγα της νεωτερικότητας από τη μία γενιά στην επόμενη. Με κάθε πέραςμα, όμως, γινόταν όλο και πιο σαφές ότι η κινεζική νεωτερικότητα ανήκει τελικά στους Κινέζους, παρά τη δυτική της προέλευση. Ο συγγραφέας σκιαγραφεί τη συναρπαστική αυτή αναζήτηση και τις πολλές μεταμορφώσεις της Κίνας κατά τους τελευταίους δύο σχεδόν αιώνες.

Ο Rana Mitter είναι καθηγητής Ιστορίας και Πολιτικής της σύγχρονης Κίνας και διευθυντής του Κέντρου Κινεζικών Σπουδών του Πανεπιστημίου της Οξφόρδης. Είναι συγγραφέας πολλών σημαντικών και βραβευμένων βιβλίων, καθώς και πολλών επιστημονικών άρθρων πάνω στον κινεζικό εθνικισμό και στην εμπειρία του Β΄ Παγκοσμίου και του Ψυχρού

Πολέμου στην Ανατολική Ασία. Είναι από τους πιο σημαντικούς ιστορικούς της σύγχρονης Κίνας παγκοσμίως.

Η μετάφραση του βιβλίου αυτού είναι μία πρωτοβουλία του Ινστιτούτου Διεθνών Σχέσεων του Παντείου Πανεπιστημίου με στόχο να εμπλουτιστεί η αξιόλογη αλλά αρκετά περιορισμένη σε μέγεθος ελληνική βιβλιογραφία πάνω στη σύγχρονη Κίνα, μία χώρα η οποία, αν και τόσο σημαντική για την Ελλάδα, παραμένει σχετικά άγνωστη στο ευρύ κοινό.

Κωσταντίνος Τσιμώνης*

* Ο Κωνσταντίνος Τσιμώνης είναι διδάκτορας της Σχολής Ανατολικών και Αφρικανικών Σπουδών (SOAS) του University of London με ειδίκευση στην κινεζική πολιτική. Έχει διδάξει στο SOAS, στο King's College London και στο Πάντειο Πανεπιστήμιο. Έχει δημοσιεύσει επιστημονικά άρθρα, κεφάλαια σε συλλογικούς τόμους και δύο βιβλία, ενώ η έρευνά του έχει χρηματοδοτηθεί από τη Βρετανική Ακαδημία και τον ΟΗΕ, μεταξύ άλλων φορέων.